

Toplum

ve

Sanat

ANKARA Radyosu

31 Ağustos Perşembe 21.05

31. Ağustos Perşembe günü, Toplum ve Sanat adlı dizi programının yedincisi sunulacak. Bugüne dek, ülkemizde şiirle, roman ve hikâyeyle toplum arasındaki ilişkilere değinilmişti. Bu programda tiyatronun toplumla ilişkileri üstünde durulacaktır. Ülkemizde, tiyatro sanatçısının toplum sorunları ile ilişkisi çok eskilere dayanır. Ortaoyunu, Karagöz, Meddah gibi geleneksel seyir türlerimiz çekiciliklerini, seyircilerinin günlük sorunlarına eğilmekle elde etmişlerdir. İmparatorluk günlerinde siyasal, dinsel ve töresel baskılar yüzünden açıkça tartışılmayan bu sorunlar seyir sahnelerinde dolaylı olarak ele alınırdı. Zaten bu sanatın bir amacı, taşlamalarına gülürerek seyircinin boşalmasını, rahatlamasını sağlamaktı. Ülkemizde oldukça kısa bir geçmişi olan batı anlamındaki tiyatronun, tâ başındanberi toplumun kendi özgü sorunlarına dönük olmasında bu geleneğin etkisi bulunmalıdır. Tiyatroyu ülkemizde tanıtan Tanzimat yazarları, bu sanatın en çok seyirci üstündeki olağan üstü etkisini dikkate aldılar. Ve, Tanzimat çağı yazarları islâhat teşebbüsünü, batılılaşma heyecanını, özgürlük tutkusunu anlatmak, gelenekleri eleştirmek için en elverişli sanat olarak tiyatroyu seçtiler.

Bu çağın belli başlı yerli oyunlarında baskı yönetiminin, geleneksel, töre, din sömürücülüğünün doğurduğu toplum sorunları ele almıyordu. Batılılaşma hamlemiz sonucunda ortaya çıkan kültürel değişimin değerler düzeninde meydana getirdiği değişiklik Cumhuriyet sonrası oyunlarının başlıca konusu oldu. Son yıllarda tiyatro yazarlarımız, gene toplum sorunlarına eğilmekte, gördükleri aksaklıkları seyirciye düşünce yoluyla iletmeye çalışmakta, seyirciyi belli toplum sorunları karşısında bilinçlendirmeye çalışmaktadırlar. İşte bu programda, bu konular işlenecek, tarihsel sırayla ve örnekler